herpy

GRODOR

Uluguru Forest Treefrog

Leptopelis uluguruensis

Leptopelis uluguruensis är en liten, nattaktiv trädgroda från bergsskogarna i Tanzanias Eastern Arc-berg, med grön eller gulbrun rygg, orange fläckar och lodrät pupill. Arten är endemisk, räknas som nära hotad och är nästan okänd i terrarier, så skötseln bygger på klimat och livsmiljö.

Familj: Arthroleptidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**3-5 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog och bergsskog**
Hudgift	**Inget känt**
Svårighetsgrad	**Expert**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H för 3 vuxna djur
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**16-19 °C**
Luftfuktighet	**80-100 %**
Vatten	**Vattenskål** djup 2-4 cm
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter**
Hålls	**Parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**På marken**
Ägg per läggning	**100-300**
Larvtid	**60-120 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Nära hotad (NT)**

Om arten

Leptopelis uluguruensis är en liten till medelstor trädgroda i familjen Arthroleptidae. Hanarna är 28-38 mm och honorna 46-48 mm från nos till kloak, så honorna är tydligt störst. Ryggen är djupt grön, blågrön eller grönbrun hos vissa djur och gulbrun hos andra, ofta med ljusa fläckar eller ringar och spridda orange fläckar. Ögonlocken är brunaktiga med gul ytterkant, och låren är genomskinligt gulgröna med en orange fläck. Buken är vit, mer eller mindre blåtonad, och hanens strupe är blå och genomskinlig. Ögats iris är brun eller silverfärgad, och pupillen är lodrät. Trumhinnan är nästan osynlig, tårna har bara simhud till ungefär hälften, och fingrarna har välutvecklade häftskivor. Hanen saknar bröstkörtlar.

Arten beskrevs 1928 av Thomas Barbour och Arthur Loveridge, och namnet syftar på typlokalen, Ulugurubergen. Den skiljs från de nära släktingarna *Leptopelis flavomaculatus* och *Leptopelis vermiculatus*, eftersom de gröna djuren aldrig har den skarpt ljusgröna färg som de två arterna har, och från *Leptopelis barbouri* på ögonen, som aldrig är röda eller orange.

Det finns ingen dokumenterad hudgift hos arten. Groddjur bör ändå inte hanteras i onödan, och händerna tvättas före och efter kontakt med djur eller terrarium. Livslängd, vikt och avelssiffror är inte dokumenterade; en livslängd på 5-10 år är en uppskattning utifrån grodor av samma storlek.

Utbredning och livsmiljö

Leptopelis uluguruensis finns bara i Tanzania, där den är endemisk för en rad berg i Eastern Arc-kedjan: Östra Usambara, Nguu, Nguru, Uluguru och Udzungwabergen (bland annat Kihansiklyftan och Mwanihanaskogen). Fynden ligger spridda från Tangaregionen i nordöst till Udzungwabergen i söder, och de enskilda skogsområdena är åtskilda av öppen mark.

Utbredningen är liten och kraftigt splittrad. Inom de skogar där den finns är arten vanlig, och den lever bland annat i Udzungwa nationalpark och Amani naturreservat.

> **Naturlig utbredning:** Tanzania.

LIVSMILJÖ

Leptopelis uluguruensis lever i fuktig regnskog på bergens lägre och mellersta sluttningar, från omkring 900 till 1.650 meters höjd. Den finns inte på öppen mark långt från mogen skog, men tål lätt störd skog, till exempel bananplantager nära skogen. Djuren sitter på stora blad vid skogsbäckar och i buskar omkring en meter över marken, ofta nära vatten.

Ulugurubergen fångar fukt från Indiska oceanen, så de östvända sluttningarna är mycket våta med över 3.000 mm regn om året och regn under alla månader. Konkreta siffror för temperatur och luftfuktighet i grodans livsmiljö är inte dokumenterade; på den höjden är klimatet svalare än i kustlåglandet. På dagen under den torra årstiden sitter grodorna med slutna ögon och benen indragna under kroppen på stora blad vid bäckarna.

Arten hotas av förlust av skog till bosättningar och jordbruk, av skogsavverkning och i Östra Usambara också av olaglig guldbrytning.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Leptopelis uluguruensis*, och arten är inte vanlig i fångenskap. Skötseln bygger därför på klimatet och livsmiljön i Eastern Arc-bergen: svalt, ständigt fuktigt regnskogsklimat med regn hela året. Släktingen *Leptopelis flavomaculatus* är den närmaste, bättre kända arten, men inte heller för den finns det en fast skötselstandard.

Tre vuxna djur ska ha ett terrarium på minst 60 × 40 × 60 cm (längd × bredd × höjd). Grodorna klättrar och hoppar, så höjden är viktig, och ett terrarium med frontdörr är bättre än ett som öppnas uppifrån. Locket ska sluta tätt och ha fint nät. Inred med levande växter med stora, platta blad, till exempel philodendron och svärmors tunga, eftersom arten vilar på stora blad i naturen. Lägg till grenar och bambu på snedden och en bakvägg av kork eller kokosfiber.

Botten ska hålla kvar fukten och vara lätt att hålla ren: ett dräneringslager av lecakulor, en avskiljning av nät och ovanpå fuktig kokosmull med löv och sphagnum. Byt de översta lagren när de doftar mögligt. Skölj nya växter noga och låt dem stå utanför terrariet i några veckor, så att rester av gödning och bekämpningsmedel försvinner. Nyinköpta djur hålls i en månad i ett enkelt inrett terrarium med fuktigt hushållspapper, så att man kan hålla uppsikt över dem.

Läs mer: Terrarieuppbyggnad och bioaktiv botten

TEMPERATUR

På dagen ska det vara 20-24 °C och på natten 16-19 °C. Det motsvarar klimatet på 900-1.650 meters höjd, där *Leptopelis uluguruensis* lever, svalare än hos de flesta terrariegrodor. Den ska inte ha någon varm plats, och temperaturen får inte överstiga 26 °C under längre tid. Placera terrariet borta från söderfönster och värmekällor och mät temperaturen på flera ställen med en digital termometer.

Är rummet varmare på sommaren kan en fläkt vid nätlocket, ett svalare rum eller en sval källare hålla temperaturen nere. På vintern räcker rumstemperatur ofta. Tecken på för hög temperatur är djur som sitter platta och uttorkade, och tecken på för låg temperatur är utebliven aptit. En årstidsvariation med lite svalare nätter är hälsosam, men en egentlig vintervila är inte nödvändig.

Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska ligga på 80-100 %, med högst fukt på natten. Skogarna på de östvända bergssluttningarna får regn under årets alla månader. Spraya terrariet med ljummet, rent vatten på kvällen när grodorna vaknar och lätt igen på morgonen. Ett automatiskt dimma- eller regnsystem på timer ger jämn fukt och är en fördel, men får inte göra botten vattenmättad.

Håll luften i rörelse med nätöppningar, så att terrariet inte blir stillastående och möglat, och låt bladens yta torka upp något under dagen. I naturen sitter grodorna på blad vid vatten och dricker och tar upp fukt genom huden, så bladen ska vara våta efter sprayningen. Blir terrariet för torrt ser huden matt ut, och grodorna söker sig ner mot vattenskålen.

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Ställ en bred, låg vattenskål på 2-4 cm djup i terrariet och håll den full. Ge en lätt väg upp ur skålen med stenar eller bark, så att grodorna inte drunknar. Vattnet får inte innehålla klor eller kloramin: använd kranvatten med vattenberedningsmedel, regnvatten eller osmosvatten med tillsatta mineraler för akvarier. Byt vattnet varje dag och ta genast bort döda foderdjur och spillning.

Groddjur tar upp vatten och lösta ämnen genom huden, så tvål, kräm, rengöringsmedel och handdesinfektion får inte komma i kontakt med skålen eller terrariet. Skölj händerna med rent vatten innan de rör vid inredningen.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

LJUS OCH UVB

Ljuset ska ge växterna tillräckligt för att växa: en LED-lampa för växter 8-12 timmar om dagen, helst med en jämn övergång morgon och kväll. *Leptopelis uluguruensis* är nattaktiv och sitter gömd på blad under dagen, så ljuset ska vara dämpat och det ska finnas tät växtlighet som skugga. Släck all belysning på natten.

UVB är inte dokumenterat som nödvändigt för arten. En svag UVB-källa i Ferguson-zon 1 kan användas som erbjudande i en del av terrariet, så att grodorna själva kan söka skugga. Håll lampan sval, så att den inte torkar ut terrariet.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

I naturen tar arten spindlar, gräshoppor, tvestjärtar och andra ryggradslösa djur. Ge levande foderdjur av en storlek som motsvarar grodans huvudbredd: bananflugor och små syrsor till ungar och små hanar, och syrsor, mjölmaskar, små kackerlackor, gräshoppor och flugor till vuxna. Fodret ska varieras, så att kosten blir allsidig.

Utfodra vuxna djur på kvällen, varannan eller var tredje dag, så mycket de äter på ungefär en timme. Unga djur utfodras varje dag. Ta bort foderdjur som finns kvar på morgonen, så att de inte gnager på sovande grodor. Pudra foderdjuren med kalk vid varannan eller var tredje utfodring och med ett vitamintillskott med D3 en gång i veckan eller varannan vecka. Ge foderdjuren en näringsrik kost några dagar före utfodring.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Leptopelis uluguruensis är nattaktiv och sitter på dagen orörlig på stora blad eller vid vattenkanten. Hanarna lockar på natten med ett kort, torrt klick från buskar nära vatten, och lätet är inte högt. Socialt beteende är inte beskrivet, så håll helst ett par eller en liten grupp med flera gömställen, och skilj djuren om något jagas eller inte kommer åt fodret.

Grodor bör inte hanteras. Måste ett djur flyttas, till exempel vid rengöring, använd en ren plastbehållare och flytta grodan genom att låta den hoppa in i den. Våta, rena händer utan tvålrester är den enda godtagbara kontakten. Tecken på stress är djur som sitter platt på marken, tappar hudfärg eller vägrar äta.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Honorna är tydligt större än hanarna: 46-48 mm mot 28-38 mm. Hanarna har en genomskinlig, blåaktig strupe och lockar på natten, medan honorna är tysta. Åldern vid könsmognad är inte dokumenterad. Ett par sätts säkrast ihop genom att höra vilka djur som lockar och välja en hona som är tydligt större.

PARNING

Parningen är inte beskriven för *Leptopelis uluguruensis*. Släktet leker normalt när den kraftiga regntiden börjar, och hanarna lockar från buskar nära vatten. Efterlikna regntiden: håll terrariet något svalare och torrare i några veckor och spraya därefter kraftigt flera gånger om dagen medan grodorna utfodras rikligt varje kväll. Flytta djuren till ett terrarium med regnsystem när honorna är tjocka av ägg och hanarna lockar. Avel i fångenskap är inte dokumenterad.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Äggläggningen är inte beskriven för *Leptopelis uluguruensis*, men äggen läggs sannolikt i hålrum i lera nära vatten, som hos resten av släktet, och grodynglen lever fritt i vatten. Antalet ägg är inte dokumenterat; 100-300 ägg per läggning och en larvtid på 60-120 dagar är uppskattningar för trädgrodor av den här storleken. För avel ska en del av terrariet vara en låg lera- eller mossdel nära en vattendel, och äggen ska hållas fuktiga och svala.

Släktets grodyngel lever av alger och växtdelar i vatten. Artens grodyngel är inte beskrivna, så de sköts som andra fritt levande grodyngel: rent, syresatt vatten utan klor, 20-22 °C, och finmalet fiskfoder och blancherad sallat som föda.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

METAMORFOS

Kläcktiden är inte dokumenterad för *Leptopelis uluguruensis*, och larvtiden på 60-120 dagar är en uppskattning. När frambenen kommer ska vattnet vara lågt, och det ska finnas lätt tillgång till land med fuktiga blad, bark och mossa, så att de små grodorna inte drunknar.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Håll de nyförvandlade ungarna i ett litet, fuktigt terrarium med fuktigt hushållspapper och blad och ge dem bananflugor och hoppstjärtar varje dag, pudrade med kalk och vitaminer. Flytta dem till ett större terrarium när de är omkring 15-20 mm och håll djur av samma storlek ihop, så att ingen blir uppäten eller utkonkurrerad.

Hälsa och vanliga misstag

Hälsoproblem är inte dokumenterade för *Leptopelis uluguruensis*. Groddjur har generellt dessa problem:

- Uttorkning vid för låg luftfuktighet eller för varmt terrarium: matt hud, trögt beteende och djur som sitter i vattenskålen.
- Bakterie- och svampinfektioner vid för varm, stillastående och smutsig miljö: rodnad på buken och tunn, slemmig hud.
- Brist på kalk och D3 (mjuk käke, kramper i benen): förebyggs genom att pudra fodret.
- Förgiftning från tvål, kräm, bekämpningsmedel eller klor i vattnet.
- Parasiter och tarmmaskar hos vildfångade djur: ett avföringsprov hos en veterinär med kunskap om groddjur.

Sök veterinär när ett djur slutar äta i mer än en vecka, går ner i vikt, har svullnader, blödningar eller rodnande hud.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.